

EXPLOITATIE VAN GEGEVENS INZAKE VERKEERSVEILIGHEID

-SAMENVATTING-

Met de Staten-Generaal van de Verkeersveiligheid werd op de noodzaak gewezen om over betrouwbare, volledige en performante verkeersveiligheidsgegevens te beschikken. De politiediensten liggen in dit verband aan de basis van cruciale informatie, met name de verkeersongevallen en de gegevens met betrekking tot handhaving.

In opdracht van het Federaal Wetenschapsbeleid ging op 01 januari 2002 het AGORA-subproject "Exploitatie van gegevens inzake verkeersveiligheid" van start in het kader van de Agora-opdracht. Dit werd uitgevoerd in een samenwerkingsverband tussen het Belgisch Instituut voor de Verkeersveiligheid (BIVV), de Provinciale Hogeschool Limburg (PHL) en het Limburgs Universitair Centrum (LUC). Het BIVV is tevens coördinator van het project. De projectverantwoordelijke is de Directie van de Nationale Gegevensbank van de Federale Politie (DSB).

Het onderzoeksproject bestaat uit twee fasen:

- De eerste fase omvat de verkenning van de huidige registratiesystemen en -stromen in België en in internationale context. Daarnaast worden de Europese en internationale standaardiseringsinitiatieven in kaart gebracht en aansluitend wordt een behoeftenanalyse uitgevoerd bij de relevante betrokken sectoren – politie, overheid, wegbeheer, onderzoek, verenigingen – op basis van enquêtes en groepsdiscussies. (jan.-dec. 2002)
- In de tweede fase van het onderzoek worden de behoeften vertaald naar een IT-formaat, waarbij de verschillende entiteiten alsook de onderlinge relaties weergegeven worden in E/R-diagramma en dataflows. De behoeften zullen geïntegreerd worden in de lopende ontwikkelingen bij de politie, FEEDIS (Feeding Information System) en ISLP (Integrated System for the Local Police), waarbij de éénmalige of automatische vassing centraal staat.

Het project richt zich op twee soorten gegevens betreffende het wegverkeer. Enerzijds de gegevens betreffende de verkeersongevallen met doden en/of gewonden, anderzijds, de gegevens betreffende de politieactiviteiten op het gebied van wegverkeer en de inbreukgegevens, de handavingsgegevens.

De gegevensverzameling inzake handhaving is tot op heden onvolledig, verouderd en beperkt tot de federale politie. Het betreft onder meer het aantal en de aard van de verkeersinbreuken die door de politiediensten worden vastgesteld via de onmiddellijke inningen en de processen-verbaal. Met de politieactiviteiten worden gegevens inzake de inspanningen van de politiediensten m.b.t. verkeerstoezicht bedoeld en in het bijzonder de inzet aan personeel, tijd en middelen.

Verkeershandhaving is een noodzakelijk element van een verkeersveiligheidsbeleid. Ten einde een maximaal effect inzake gedragsbeïnvloeding te bereiken, is het belangrijk om een beleidsstrategie te ontwikkelen op lange en op korte termijn. Een dergelijke strategie is gebaseerd op beleidskeuzes die op hun beurt een prioriteitenstelling inhouden. Daarvoor dient men zich te kunnen baseren op een volledige en betrouwbare gegevensdatabank inzake verkeershandhaving.

Handavingsstatistieken moeten toelaten de problemen te analyseren alsook de frequenties naar tijd en plaats te detecteren. Op die manier kan men de beschikbare capaciteit aan middelen en mankracht zo efficiënt mogelijk inzetten met een zo groot mogelijk resultaat inzake de verwachte effecten. Dit veronderstelt onder meer dat men de effecten van de genomen maatregelen kan inschatten. In het kader van de veiligheidsplannen is dit van groot belang. Ook hiervoor moet men zich kunnen baseren op (statistische) evaluaties van reeds gerealiseerde maatregelen.

Evaluatie wordt dankzij deze statistieken ook op beleidsniveau mogelijk. Zo zal men de handhaafbaarheid van nieuwe reglementeringen kunnen onderzoeken of kan men de toepassing van nieuwe reglementeringen of wetswijzigingen evalueren.

Ook algemeen wetenschappelijk onderzoek naar de effecten van verkeershandhaving op de verkeersveiligheid in België zal mogelijk worden.

Een verkeersdatabank inzake handhaving laat tenslotte tevens toe internationale vergelijkingen te maken en de haalbaarheid van aanbevelingen te onderzoeken.

De eerste fase van het onderzoek werd in december 2002 afgerond.

Als eindproduct van de behoeftenanalyse werden twee codeboeken (verkeersongevallen, handhaving) van te registreren variabelen voorgesteld. Deze werden bekomen na screening van de behoeften bij de eindgebruikers op basis van enquêtes en groeps gesprekken.

Een nieuwe databank

Er zal een nieuwe databank opgebouwd worden met drie mogelijke niveaus waarop de behouden variabelen beschikbaar moeten zijn: terrein, centraal en publiek (niveau gebruikers).

Op het terreinniveau worden de data in de gegevensbank ingegeven, hoofdzakelijk via het PV inbreuk en ongeval en via het registratiesysteem voor de activiteiten (PPP/ISLP ADMIN). De informatie zal slechts éénmaal in het systeem ingevoerd moeten worden. De statistische data zullen dan automatisch uit de bestaande systemen gelicht worden. De gegevens die geregistreerd zullen worden, werden geselecteerd op basis van volgende criteria:

- beschikbaar in het PV
- voorgesteld in de Staten-Generaal van de Verkeersveiligheid
- op termijn technisch haalbaar
- genereert beperkte werklust

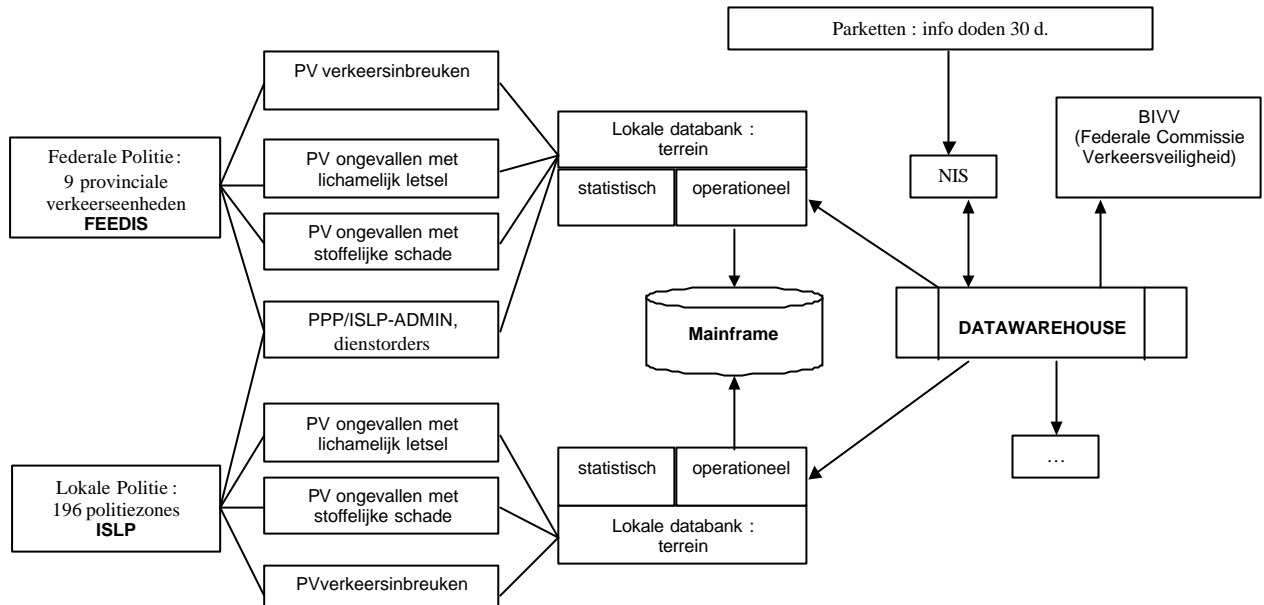
Variabelen die ook buiten de politiediensten beschikbaar zijn, geen deel uitmaken van de politietaak, in strijd zijn met de wetgeving rond de privacy of objectief niet vaststelbaar zijn, werden niet weerhouden.

Op het terreinniveau zal men uiteraard ook zijn eigen ingegeven data kunnen raadplegen, zoals bvb. de gegevens inzake ongevallen materiële schade.

Centraal is het niveau waarop de data centraal op een automatische wijze verzameld zullen worden door en voor de politiediensten en publiek is het niveau waarop de data beschikbaar gesteld worden aan de gebruikers voor analyse en/of onderzoek.

Op de onderstaande tabel is de dataflow schematisch weergegeven.

Tabel 1: Schema van de dataflow

In de tweede projectfase die van start ging in januari 2003 werden de mogelijkheden geanalyseerd om de behoeften te integreren in de lopende automatiseringsontwikkeling, FEEDIS en ISLP.

ER-diagramma

Op basis van de codeboeken ongevallen en handhaving werden twee ER-diagramma opgesteld, namelijk de ER-diagramma ongevallen en handhaving. De verschillende entiteiten die in de codeboeken ondergebracht werden, zijn tevens terug te vinden in de respectievelijke ER-diagramma. Bovendien geven de ER-diagramma de samenhang tussen de verschillende entiteiten weer. Deze samenhang wordt duidelijk gemaakt door de 'foreign keys' ('vreemde sleutels') die in de entiteiten opgenomen werden. Daarnaast werden de modellen zodanig opgesteld dat zij, mits de nodige implementatiedetails, gekoppeld kunnen worden.

De ER-diagramma zullen de basis vormen voor de implementatie van de datawarehouse, maar dient niet strikt opgevolgd te worden. De ontwikkelaars zijn vrij aanpassingen te maken welke de implementatie van het geheel ten goede komen indien hierbij de samenhang tussen de verschillende entiteiten gerespecteerd wordt. Deze soepelheid op het niveau van de ontwikkelingen is noodzakelijk om de operationele en statistische doeleinden met mekaar te verzoenen.

Het onderzoeksproject eindigde op 01 januari 2004. Het is de bedoeling dat dit programma idealiter vanaf 2006 bij de politie geïmplementeerd wordt.

Concreet betekent dit dat met dit systeem een nieuwe registratie van de statistische gegevens zal gebeuren. De inhoud van de ongevallendatabank is gebaseerd op het huidige formulier maar met bijkomende variabelen (bvb. soort kruispunt; profiel en aantal rijstroken van de eerste weg; wegwerkzaamheden) en geschrapte variabelen omdat ze niet gebruikt worden. Voor de handhavingstatistieken inzake verkeer geldt dat deze voor het eerst op een nationaal uniforme wijze verzameld zullen worden.

Met de realisatie van dit project werd bewerkstelligd dat de registratie van verkeersveiligheidsgegevens afgestemd is op de reële behoeften.

Bij de implementatie wordt rekening gehouden met de werklust: de gegevens worden slechts éénmaal gevat en de registratie gebeurt zo automatisch mogelijk via data(bestand)koppelingen. Doel is op een automatische wijze uit het PV en eventuele andere bronnen ongevallen- en politiestatistieken te genereren en daaruit volgend een performante gegevensbank inzake verkeersveiligheid ter beschikking te hebben. Aan het einde van dit project is het de Directie van de Nationale Gegevensbank die verantwoordelijk is voor de integratie van deze behoeften in de informaticasystemen van de geïntegreerde politie. Van zodra al deze ontwikkelingen gerealiseerd zijn, zullen de gegevens ter beschikking worden gesteld aan de gebruikers via de "datawarehouse" van deze directie.

Volledige en betrouwbare gegevens zijn primordiaal binnen het verkeersveiligheidsbeleid. In de Staten-Generaal van de Verkeersveiligheid wordt veel belang gehecht aan concrete doelstellingen met betrekking tot ongevallen, inbreuken en politieactiviteiten. Deze databank vormt een belangrijk instrument om de doelstellingen te evalueren. Anderzijds biedt deze databank de mogelijkheid om op korpsniveau analyses uit te voeren die de grondslag vormen voor de bepaling van het politiebeleid in de veiligheidsplannen